

VALSTYBĖS TARNYBOS DEPARTAMENTAS
INFORMACIJA
DĖL VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ POREIKIO 2015 M. ANTRAJĄ PUSMETĮ

I. ĮVADAS

Valstybės tarnautojų poreikio analizė yra vienas svarbiausių valstybės tarnybos strateginio planavimo etapų žmogiškųjų išteklių srityje. Laiku ir tinkamai atlikta valstybės tarnautojų poreikio analizė:

- 1) leidžia išvengti situacijų, kai tarnautojas išeina į pensiją, suteikiamos nėštumo ir gimdymo atostogos, atostogos vaikui prižiūrėti, atostogos kvalifikacijai tobulinti ar kitos ilgalaikės atostogos ir nėra valstybės tarnautojo kuo pakeisti;
- 2) sudaro sąlygas sklandžiai realizuoti sprendimus dėl tarnautojų paaukštinimo pareigose;
- 3) užtikrina, kad pasikeitus veiklos pobūdžiui, pvz., įstaigai pradėjus teikti naujas paslaugas, bus pakankamas kiekis kompetentingų tarnautojų, galinčių teikti tinkamas paslaugas;
- 4) leidžia planuoti įstaigos finansinius išteklius;
- 5) leidžia verbuoti potencialius tarnautojus, pvz., studijų laikotarpiu – tokiu būdu laimint konkurencinę kovą dėl žmogiškųjų išteklių su kitomis organizacijomis.

Tarnautojų (darbuotojų) poreikio analizę periodiškai turėtų atlikti kiekviena organizacija, – ne išimtis ir valstybės ar savivaldybių institucijos ir įstaigos. Tarnautojų poreikio analizė visos Lietuvos mastu atliekama ketvirtą kartą.

Valstybės tarnautojų poreikio analizė atliekama atsižvelgiant į šiuos strateginius dokumentus:

- 1) Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015;
- 2) Viešojo valdymo tobulinimo 2012-2020 m. programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. vasario 7 d. nutarimu Nr. 171;
- 3) Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51;
- 4) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinėmis priemonėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 228.

II. ESAMOS SITUACIJOS ANALIZĖ

Valstybės tarnybos departamentas, vadovaudamasis Valstybės tarnybos departamento nuostatu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1323, 9.2 punktu, analizuoja žmogiškųjų išteklių poreikį valstybės tarnyboje. Konkursų į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimu Nr. 966, 4 punkte nustatyta, kad valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos Valstybės tarnybos departamentui per Valstybės tarnybos valdymo informacinę sistemą teikia informaciją apie valstybės tarnautojų poreikį Valstybės tarnybos departamento direktoriaus nustatytais laikotarpiais.

Valstybės tarnybos departamentas 2015 m. gegužės 13 d. raštu Nr. 27D-863 kreipėsi į valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas prašydamas iki 2015 m. gegužės 29 d. pateikti valstybės tarnautojų poreikį 2015 m. II pusmečiui per Valstybės tarnybos valdymo informacinę sistemą.

Iš viso savo valstybės tarnautojų poreikį nurodė 154 įstaigos, 207 įstaigos nurodė, kad valstybės tarnautojų poreikio nėra, 152 – valstybės tarnautojų poreikio nepateikė.

Įstaigų vadovų, padalinių vadovų ir specialistų poreikis

Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos nurodė, kad nuo 2015 m. liepos 1 d. iki 2015 m. gruodžio 31 d. reikės 576 valstybės tarnautojų. Valstybės tarnautojų poreikio analizė pagal atrankos tipą, pareigybės lygį ir apskritis pateikiama 1 lentelėje. Skliaustuose nurodomas poreikis vietos savivaldos įstaigose.

1 lentelė. Valstybės tarnautojų poreikis pagal atrankos tipą, pareigybės lygį, kandidatų darbo patirtį ir apskritis

	Iš viso	Iš jų		
		Įstaigų vadovai	Padalinių vadovai	Specialistai
Pagal atrankos tipą				
Konkursas	448 (72)	4 (0)	52 (22)	393 (50)
Pakaitinio valstybės tarnautojo atranka	128 (8)	-	4 (2)	123 (6)
Pagal apskritis				
Alytaus apskritis	9 (3)	-	2 (2)	7 (1)
Kauno apskritis	65 (19)	-	7 (7)	58 (12)
Klaipėdos apskritis	34 (9)	1	6 (2)	27 (7)
Marijampolės apskritis	12 (1)	-	3 (1)	9 (0)
Panevėžio apskritis	37(10)	-	4 (2)	33 (8)
Šiaulių apskritis	42 (14)	-	4 (4)	38 (10)
Tauragės apskritis	16 (7)	-	3 (2)	13 (5)
Telšių apskritis	10 (2)	-	3 (1)	7 (1)
Utenos apskritis	28 (9)	-	2 (2)	26 (7)
Vilniaus apskritis	323 (6)	3	22 (1)	298 (5)
Iš viso				
	576 (80)	4 (0)	56 (24)	516 (56)

Iš 1 lentelės matyti, kad 448 (77,78 proc.) valstybės tarnautojų planuojama atrinkti konkurso būdu ir 128 (22,22 proc.) – atliekant pakaitinio valstybės tarnautojo atranką. Daugiausiai 516 (89,58 proc.) į pareigas planuojama priimti specialistų, iš kurių 393 (76,16 proc.) bus atrinkti konkurso būdu. Analogiškos tendencijos pastebimos atskirai analizuojant vietos savivaldos institucijų poreikį. Iš viso į vietos savivaldos institucijas planuojama atrinkti 80 valstybės tarnautojų – 72 (90 proc.) konkurso būdu ir 8 (10 proc.) atlikus pakaitinio valstybės tarnautojo atranką. Daugiausiai bus atrenkama specialistų – 56 (70 proc.), iš kurių 50 (89,28 proc.) konkurso būdu.

Analizuojant valstybės tarnautojų poreikį pagal apskritis, matyti, kad daugiausiai – 323 (56,08 proc.) – valstybės tarnautojų planuojama atrinkti Vilniaus apskrityje, 65 (11,28 proc.) – Kauno apskrityje.

Daugiausiai – 19 (23,75 proc.) – vietos savivaldos institucijose konkursų ir pakaitinių valstybės tarnautojų atrankų bus skelbiama Kauno apskrityse, 14 (17,5 proc.) – Šiaulių apskrityje, 10 (12,5 proc.) – Panevėžio apskrityje.

Pageidaujami specialieji reikalavimai valstybės tarnautojams

Siekiant užtikrinti pakankamą kandidatų pasiūlą, atlikta papildoma analizė pagal reikalaujamą darbo patirtį bei išsilavinimo sritį. Valstybės tarnautojų poreikis pagal pareigybės lygį ir kandidatų darbo patirtį pateikiamas 2 lentelėje. Skliaustuose nurodomas poreikis vietos savivaldos institucijose.

2 lentelė. Valstybės tarnautojų poreikis pagal pareigybės lygį, kandidatų darbo patirtį ir įgytą išsilavinimą

	Iš viso	Iš jų		
		Įstaigų vadovai	Padalinių vadovai	Specialistai
Pagal turimą darbo patirtį				
Nereikalinga	221 (19)	-	-	221 (19)
iki 1 metų	145(17)	-	-	145 (17)
nuo 1 iki 3 metų	176 (38)	-	41 (20)	135 (18)
nuo 3 iki 5 metų	34 (6)	4	15 (4)	15 (2)
Pagal įgytą išsilavinimą				
Bakalauras	416 (69)	3	46(21)	367(48)
Magistras arba jam prilygintas	123 (10)	1	10 (3)	112 (7)
Profesinis bakalauras	37 (1)	-	-	37 (1)
Iš viso				
	576 (80)	4	56 (24)	516 (56)

Analizuojant 2 lentelėje pateiktą informaciją matyti, kad 38,63 proc. konkursų ir atrankų nėra reikalavimo turėti darbo patirties. 445 nurodytuose valstybės tarnautojų poreikiuose nėra detalizuotas darbo patirties pobūdis. Dažniausiai minimi šie skirtingos trukmės darbo patirties pageidavimai: teisinio darbo (27), užimtumo rėmimo (15), viešojo administravimo (15), ekonomikos (13) finansų valdymo apskaitos ir kontrolės (11), viešųjų pirkimų (9) statybos srities (8), vadovaujamo darbo (7), audito arba vidaus audito (6), energetikos srities (6). Detalus pageidaujamos darbo patirties sąrašas pateikiamas 1 priede.

Didesnė nei 3 metų darbo patirtis reikalaujama tik 5,9 proc. atvejų. Pagal reikalavimus kandidatų išsilavinimui net 93,57 proc. reikalingas aukštasis universitetinis išsilavinimas: 123 kartą (22,82 proc.) – magistro, 416 kartų (77,16 proc.) – bakalauro laipsnis.

Vietos savivaldos institucijose dažniausiai pageidaujama darbo patirtis 1–3 metų (42,5 proc.). Didžiausia reikalavimų dalis pagal išsilavinimą tenka bakalauro laipsniui (67 iš 80, 83,75 proc.).

147 (25,52 proc.) atvejais nėra detalizuojama nei darbo patirtis, nei išsilavinimo sritis, o tai reiškia, kad asmeniui pakanka turėti atitinkamo lygio išsilavinimą.

Valstybės tarnautojų poreikis apskrityse pagal išsilavinimo sritį

Institucijos, nurodydamos 2015 m. II pusmečio valstybės tarnautojų poreikį, galėjo nurodyti pageidautiną išsilavinimo sritį ir kryptį. Valstybės tarnautojų poreikio analizė pagal išsilavinimo sritį ir poreikio apskritį pateikiama 3 lentelėje.

3 lentelė. Skirtingose apskrityse esančių institucijų valstybės tarnautojų poreikis pagal reikalaujamą išsilavinimo sritį.

Apskritis	Iš viso	Biomedicinos mokslų studijų sritis	Fizinių mokslų studijų sritis	Humanitarinių mokslų studijų sritis	Meno studijų sritis	Socialinių mokslų studijų sritis	Technologijos mokslų studijų sritis	Nenurodyta
Alytaus apskritis	9	3	1	1	0	3	1	6
Kauno apskritis	16	2	0	0	0	10	4	54
Klaipėdos apskritis	15	3	0	0	1	7	4	22

Marijampolės apskritis	2	0	0	0	0	2	0	10
Panevėžio apskritis	16	3	0	0	1	12	0	22
Šiaulių apskritis	5	1	0	1	0	3	0	37
Tauragės apskritis	4	0	0	0	0	4	0	12
Telšių apskritis	7	1	0	0	0	5	1	3
Utenos apskritis	11	2	0	1	0	5	3	21
Vilniaus apskritis	126	14	31	1	0	65	15	239
Iš viso:	211	29	32	4	2	116	28	426

*Pastaba. Tam tikroms pareigybėms buvo nurodomi keli alternatyvūs išsilavinimo reikalavimai, todėl bendras pageidavimų skaičius didesnis už apskaičiuotą valstybės tarnautojų poreikį.

Analizuojant 3 lentelėje pateiktą informaciją matyti, kad didesniajai daliai pareigybių (426 iš 576, 73,96 proc.) nėra keliami konkrečios išsilavinimo srities reikalavimai. Iš 211 pageidavimų valstybės tarnautojų kvalifikacijai, didžiausias yra socialinių mokslų studijų srities (116; 54,97 proc.), fizinių mokslų srities (32), technologijos mokslų studijų srities (28), biomedicinos mokslų studijų srities (29) tarnautojų poreikis. Išanalizavus reikalavimus konkrečiai mokslo sričiai, paaiškėjo, kad didžiausias galimybes įsidarbinti turi pretendentai, turintys ekonomikos (55), teisės (53), viešojo administravimo (33), vadybos ir verslo administravimo (31), matematikos (20), statistikos (20) krypties išsilavinimą. Detalus valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pageidavimų valstybės tarnautojų pasiskirstymas pagal mokslo kryptį pateikiamas 2 priede.

III. IŠVADOS

1. Nuo 2015 m. liepos 1 d. iki 2015 m. gruodžio 31 d. planuojama skelbti 576 konkursus ir pakaitinio valstybės tarnautojo atrankas.

2. Daugiausiai (56,08 proc.) bus atrenkama specialistų į Vilniaus mieste esančias įstaigas, didesniajai daliai pretendentų nebus keliami darbo patirties reikalavimai (38,63 proc.), tačiau pretendentai turi turėti aukštąjį universitetinį išsilavinimą (93,57 proc.).

3. 73,96 proc. atvejų nėra detalizuojama išsilavinimo kryptis. Tuo atveju, jei nustatomas išsilavinimo reikalavimas, didžiausias yra ekonomikos, teisės, viešojo administravimo, vadybos ir verslo administravimo, matematikos, statistikos krypties išsilavinimą turinčių asmenų poreikis.

**Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pateiktas valstybės tarnautojų poreikis
2015 m. II pusmetį pagal pageidaujamą darbo patirtį**

Darbo patirties pobūdis	Pageidavimų skaičius	Iš jų		
		Iki 1 metų	nuo 1 iki 3 metų	nuo 3 iki 5 metų
Teisinio darbo	27	18	9	0
Užimtumo rėmimo	15	10	5	0
Viešo administravimo	15	2	12	1
Ekonomikos	13	10	3	0
Finansų valdymo, apskaitos ir kontrolės	11	7	4	0
Viešųjų pirkimų	9	2	7	0
Statybos srities	8	2	6	0
Vadovaujamo darbo	7	1	5	1
Energetikos srities	6	6	0	0
Audito arba vidaus audito	6	4	1	1
Aplinkos apsaugos	4	4	0	0
Neįgalumo lygio, darbingumo lygio ar bendro pirminio specialiųjų poreikių nustatymo	4	4	0	0
Privalomojo sveikatos draudimo	4	3	1	0
Nacionalinės regioninės politikos įgyvendinimo	3	0	1	2
Teritorijų planavimo, teritorijų planavimo priežiūros arba statinių projektavimo	3	1	1	1
Vaiko teisių apsaugos	3	3	0	0
Visuomenės sveikatos priežiūros	3	1	2	0
ES struktūrinės paramos administravimo	2	2	0	0
IT	2	0	2	0
Kokybės vadybos	2	0	2	0
Orlaivių techninės priežiūros	2	0	2	0
Pedagoginio darbo	2	0	1	1
Personalo valdymo	2	0	2	0
Civilinės aviacijos	1	0	1	0
Jaunimo užimtumo	1	1	0	0
Kaimo plėtros priemonių administravimo	1	1	0	0
Kelių ar aerodromų statybos srityje patirtis	1	0	1	0
Mokesčių administravimo	1	0	1	0
Orlaivių pilotavimo	1	0	1	0
Paveldo apsaugos	1	1	0	0
Projektų valdymo	1	1	0	0
Radiacinės saugos	1	0	1	0
Saugumo ir gynybos srities	1	1	0	0
Savivaldybių veiklos	1	1	0	0
Socialinio darbo	1	1	0	0
Tarptautinių projektų administravimo	1	1	0	0
Žemės ūkio	1	1	0	0

**Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pateiktas valstybės tarnautojų poreikis
2015 m. II pusmetį pagal pageidaujamą studijų kryptį**

Studijų kryptis	Pageidavimų skaičius
Ekonomikos kryptis	55
Teisės kryptis	53
Viešojo administravimo kryptis	33
Vadybos ir verslo administravimo kryptis	31
Matematikos kryptis	20
Statistikos kryptis	20
Socialinio darbo kryptis	13
Edukologijos kryptis	12
Politikos mokslų kryptis	12
Psichologijos kryptis	12
Energetikos kryptis	10
Rekreacijos ir turizmo kryptis	9
Visuomenės sveikatos kryptis	9
Ekologijos ir aplinkotyros kryptis	8
Komunikacijos ir informacijos kryptis	8
Sociologijos kryptis	8
Farmacijos kryptis	7
Statybos inžinerijos kryptis	7
Visuomenės saugumo kryptis	7
Aplinkos inžinerijos kryptis	6
Informatikos kryptis	6
Medicinos kryptis	6
Sporto kryptis	6
Transporto inžinerijos kryptis	5
Biochemijos kryptis	4
Miškininkystės kryptis	4
Istorijos kryptis	3
Agromijos kryptis	2
Archeologijos kryptis	2
Biologijos kryptis	2
Etnologijos kryptis	2
Filologijos kryptis	2
Kraštotvarkos kryptis	2
Veterinarinės medicinos kryptis	2
Žemės ūkio kryptis	2
Architektūros kryptis	1
Biofizikos kryptis	1
Chemijos kryptis	1
Filosofijos kryptis	1
Geografijos kryptis	1
Gyvulininkystės technologijos kryptis	1
Informatikos inžinerijos kryptis	1
Matavimų inžinerijos kryptis	1
Menotyros kryptis	1
Religijos mokslų kryptis	1
Teatro kryptis	1
Teologijos kryptis	1